

Nacht van de Journalistiek
zaterdag 25 september 2010 | 19:00 uur
Nieuwspoor, Lange Poten 10, Den Haag

Tijdens De Nacht van de Journalistiek kun je allerlei workshops volgen over onder andere politieke verslaggeving en het opstarten van je journalistieke carrière.

19.00 deuren open en pitchen
19.30 officiële opening

- 20.00 workshopronde 1
- 500 brieven, 5 banen
Tim Overdiek, Jan Dijkgraaf, Willem Schouten
 - Hoe interview je een politicus?
Frénk van der Linden
 - Columnist op het Binnenhof **Peter Middendorp**
 - Onderzoeksjournalistiek **Bart Mos**
 - Journalist en democratie **Jan Keulen**

- 21.30 workshopronde 2
- Collectief freelancen voor print **Mediacontainer**
 - Leer van Luyendijk over journalistiek **Joris Luyendijk**
 - Parlementaire journalistiek: het spel en de dossiers **Dominique van der Heyde**
 - Collectief freelancen voor omroep **Mediaridders**

23.00 borrel
Meer informatie is te vinden op www.nvdj.nl

Wil je meer weten over de het opzetten van een collectief, de werkwijze van **Mediaridders** of hun projecten? Bezoek de workshop over collectief freelancen.

Ga naar de Nacht van je leven en neem je collega ook mee!
Dus: stuur deze nieuwsbrief snel door

4 Clichés en 1 Citaat

Er bestaan geen wetten hoe je moet interviewen, clichés bestaan wel.
Frénk van der Linden antwoordt.

Onbevangen ergens instappen, heel goed luisteren en doorvragen, leveren de mooiste interviews op.

‘De ene techniek bestaat niet zo goed als de andere en is afhankelijk van de situatie. Ik herinner me wel een mooi blanco interview met wijlen Willem van de Sande Bakhuizen voor RTV Noord-Holland. Hij kwam binnen, ik wist dat er iets met hem was maar had verder geen idee. Ik vroeg hem over zijn leven, wat hij er van maakte en ineens zegt hij: “ik ben zo blij dat je dit zo aanpakt”. Hij legde uit dat de interviewers in die weken allemaal wilden weten hoe het was om dood te gaan en hoe het met die kanker was. Hij zei: “je bent de enige die vraagt hoe het was om te leven”. Later hoorde ik van de regisseur dat ze in spanning zaten te wachten totdat die Van der Linden nou eens eindelijk over die ziekte begon. Ik denk dat het interview minder mooi was geworden als ik wel precies had geweten hoe het zat.’

De vraag-antwoord vorm is voor luie interviewers, de tekst mist context en achtergrond.

‘Dus Bibeb was een luie interviewer? We hebben het over ‘s lands beste interviewer en zij zou in Vrij Nederland wat hebben zitten fröbelen. Mits goed voorbereid, kun je politici of ondernemers in de vraag-antwoord vorm op de vingers tikken, je kunt aantonen dat ze draaien of dat ze hun zaak mooier voorstellen dan die is. De vraag-antwoord vorm is een efficiënte manier om het interview tot grote hoogte te voeren. Andersom kan ik me ook misbruik

Frénk van der Linden publiceert sinds de jaren zeventig interviews, reportages en documentaires. Hij werkt voor onder meer NCRV-televisie (30 Hoog), NPS-radio (Kunststof), RTV Noord-Holland en Het Parool.

van de vorm voorstellen, door voorbereiding voor te wenden en een kritische noot in je vraag te steken. Dan lijkt het al heel wat.’

Slechte vragen bestaan niet, slechte antwoorden wel.

‘Slechte vragen bestaan wel degelijk. Je interviewt iemand die betrokken is bij een boekhoudschandaal. Je vraagt dus aan Cees van der Hoeven wat er door hem heen ging. Dat is niet bepaald de essentie.’

Reserveer wisselgeld voor als je het interview ter inzage stuurt.

‘Dat is een motie van wantrouwen aan je eigen adres. Dan heb je onvoldoende fiducia in je eigen vermogen om dat interview recht te doen. Ik heb me er in het verleden ook wel schuldig aan gemaakt, maar ik wil het niet meer.’

De manier waarop de media de politieke werkelijkheid schetsen is bijna per definitie negatief (...) Er is vrijwel alleen aandacht als een daad van het kabinet niet goed uitpakt of dreigt slecht uit te pakken. (Gerard van der Wulp, directeur-generaal RVD, Uit oogpunt van eenheid...60 jaar Voorlichtingsraad)

‘Als Gerard van der Wulp een steentje in zijn schoen heeft, dan beseft hij dat de filosoof Schopenhauer gelijk had. Het negatieve raakt ons dieper dan het grootste compliment of de meest tedere streling. Negativiteit zien we bij voorbaat als voorbode van de dood. Geluk is een tijdelijk meevallertje. Ook Gerard heeft pijn van dat steentje. Maar ook Gerard van der Wulp was in zijn Journaal-tijd gefocust op wat er mis ging. Ik moet wel toegeven dat de zaak uit het lood raakt. Er is zoveel concurrentie ontstaan, we zijn met zoveel media in zo’n kleine klotelandje. Een relletje Klink en we gaan er allemaal als jonge voetballertjes om heen staan – ikzelf ook, hoor. Maar wat zou er eigenlijk gebeuren aan de andere kant van dat voetbalveld? Ga ook eens ergens naar toe voordat de hele meute neerstrijkt of als de meute weg is. En in het bijzonder zou ik aan jonge collega’s willen meegeven: wil in godsnaam niet allemaal redacteur worden bij de Wereld Draait Door of RTL Boulevard. Ga eens bij kijken bij een regionale krant. Elke streek heeft politie, criminaliteit, gezondheidszorg, voetbal. Doe daar alle mogelijke ervaringen op en daarna kun je altijd nog een ‘Matthijs van Nieuwkerk-je’ worden.’

Wil je weten hoe **Frénk van der Linden** politici verleidt tot openhartige gesprekken, kom dan naar de Nacht van de Journalistiek.

Zelfstandig en toch samen

Je neemt je eigen werk mee, je eigen netwerk en voor de rest werk je lekker samen onder één dak. Het journalistencollectief is van alle tijden en tegenwoordig multidisciplinair. Neem **Mediaridders**. **Jasmijn Snoijink** vertelt.

Toen: ‘We kenden elkaar van de opleiding Journalistiek en Media (UVA). We waren met z’n zevenen in 2007 en wilden de wereld veroveren met onze eigen plannen en projecten. Moeilijk, maar niet onmogelijk. We hadden heel veel geluk met het vinden van onze werkruimte.’

Nu: ‘We zijn inzetbaar als externe redactie, researchers, documentairemakers, video, film en crossmediale producties, adviseurs op het gebied van nieuwe media en communicatiedeskundigen. We zijn nu met elf **Mediaridders**. Elf werkplekken. Maar meestal is de bezetting niet compleet. Er wordt veel op locatie gewerkt.

Het doel van de Stichting **Mediaridders** is maatschappelijk betrokken mediaproducten mogelijk maken met een experimenteel en/of innovatief karakter. Via de stichting worden subsidies voor projecten aangevraagd. Als er gezamenlijk wordt gefactureerd, houden we vijf procent apart. Het geld wordt besteed aan gezamenlijke aankopen, zoals een printer, maar in de toekomst willen we een eigen fonds oprichten voor journalistieke projecten die we nu niet kunnen uitvoeren. We bouwen al wel onze journalistieke dossiers op.’

Mediaridder Ja/Nee: ‘Het is geen baan. Als we een plek hebben sturen we een bericht uit. Mensen hebben wel eens de

neiging om echt te solliciteren. Het is de bedoeling dat je je eigen werk meeneemt en je eigen netwerk.’

Zelf doen: ‘Start eerst met het opbouwen van een eigen netwerk en spreek met elkaar af om in elk geval in het eerste half jaar geen baan aan te nemen als je dit echt wilt. Zorg er voor dat je de ander ook werk bezorgt. Denk niet teveel ‘dit is van mij’. Een eindredacteur vertelde me ooit: ‘laat weten dat jij ontzettend goed bent en laat vervolgens over de personen in je netwerk weten dat zij ontzettend goed zijn.’

Verder raad ik aan een hogere opleiding te volgen als je de kans hebt. Hou het niet alleen bij een School voor de Journalistiek, maar haal een extra bachelor of een master om zo een specialiteit te ontwikkelen.’

De beste voor de baan

Banen in de journalistiek zijn schaars. Zo schaars dat er voor één plek soms wel honderden brieven binnenkomen. **Willem Schouten**, hoofdredacteur van **Splts**, vertelt over de brieven die hij voorbij ziet komen.

Willem Schouten: ‘Dit jaar hadden we meer vacatures dan in andere jaren, mede vanwege de zogenoemde Plasterk-vacatures. In totaal hebben we vijf mensen aangenomen, onder wie twee internetredacteurs en een eindredacteur. Op een redactie van 30 mensen is dat veel.

Aan het aantal brieven zie je hoe het met de markt is gesteld. Waren het er voorheen 50, nu kwamen 200 brieven binnen op één vacature. Alleen op de vacatures voor een internetjournalist werd iets minder gereageerd.

Bij de eerste selectie kijk ik of mensen iets bijzonders hebben gedaan en of ze opvallen met hun brief. Ik herinner me iemand die een voorpagina van **Splts** had gecopy-pasted en daarin zijn verhaal had gedaan. Zoiets kan ook verkeerd uitpakken maar dit vond ik erg leuk. Hij is het overigens niet geworden. Uiteindelijk gaat het wel om de inhoud en om specifieke kwaliteiten. Ik verwacht dat mensen in drie of vier alinea’s helder kunnen neerzetten dat ze een beeld hebben van wat wij doen en wat zij denken te kunnen toevoegen.

Ik besteed er veel tijd aan en dan vind ik het onthutsend dat van de zes of zeven mensen die je spreekt er twee of drie zich echt hebben verdiept in **Splts** en echte interesse tonen. Bovendien is het pijnlijk als je ontdekt dat iemand niet eens de krant van die dag heeft gelezen, willekeurig welke krant.’

Hoor van **Willem Schouten** (en ook **Tim Overdiek** en **Jan Dijkgraaf**) tijdens de Nacht hoe ze uit honderden sollicitatiebrieven die ene kiezen die de baan krijgt.

Speciaal kennismakingsaanbod:

NU 25 euro voor drie maanden lidmaatschap én een welkomstgeschenk! Studenten betalen 15 euro!

Word lid van de NVJ, dé beroepsvereniging van journalisten en profiteer van het speciale kennismakingsaanbod (tot en met 31 december):

- Ik betaal voor de eerste drie maanden slechts € 25,-/ studenten €15,-.
- Nadat ik ben ingeschreven als lid ontvang ik het Zilveren Camera boek of de Villamedia agenda 2011 naar keuze
- Kijk voor alle voordelen die de NVJ te bieden heeft op www.nvj.nl/lidmaatschap en word lid